

Motion till riksdagen 2020/21:2985

av **David Josefsson (M)**

Möjlighet att avtjäna bötesstraff genom samhällstjänst

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör ges i uppdrag att se över möjligheten att införa bötestjänst som en möjlighet att avtjäna bötesbrott och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

I skuggan av debatten om hur gängkriminalitet och skjutningar ska stävjas glöms ofta vardagsbrotten bort. Samtidigt är det vardagsbrotten eller mängdbrotten som drabbar flest människor, och de är ofta inkörsportar till grövre kriminalitet. Till mängdbrotten brukar räknas exempelvis stöld, skadegörelse, misshandel och trafikbrott.

För många av vardagsbrotten utdöms tämligen låga straff i straffskalan, oftast bara bötesstraff. Samtidigt visar statistik från Svensk Handel att 8 av 10 dömda butikstjuvar aldrig betalar sina böter och 4 000 personer hade 2017 tre eller fler böter som förfallit till betalning. Räknat i pengar hade Kronofogden registrerade skulder för obetalda böter på en halv miljard förra året. År 2015 skrevs 70 miljoner kronor av i sådana skulder.

Siffrorna visar i klartext att många kriminella blir dömda för brott men i praktiken aldrig blir bestraffade. Utifrån såväl effektivitets- som rättviseperspektivet finns alltså ett problem med bötesstraffet då det är svårt att verkställa och den dömda därmed undkommer straff.

Ett sätt att öka verkställigheten skulle kunna vara att möjliggöra för dömda att istället för att betala sina böter arbeta av bötesskulden genom samhällstjänst – så kallad bötestjänst. Det kan handla både om att man antingen som dömd själv väljer att frivilligt genomföra samhällstjänst då man inte kan eller vill betala sina böter. Men det kan också handla om att man efter prövning blir skyldig till det om det visar sig att man inte kan eller vill betala böterna och kronofogden inte kan utmäta bötesskulden.

Att införa en möjlighet att omvandla bötesstraff till bötestjänst skulle dels öka legitimiteten för rättsväsendet, stärka straffets preventiva syfte men också öka möjligheten för dömda som vill men av ekonomiska skäl inte kan sona sina brott en möjlighet att göra detta.

David Josefsson (M)